POŁOW
HERBOWNEGO
DZIKA.

IASNIE OSWIECONEGO DOMV

DONHOFFOWSKIEGO,

Roſpuſczonym niegdy Cnot, Poboznośći, y wyſokiego Vrodzenia myśliſtwem,

A TERAZ

Chyżą lotnobieżącey Smierći chárćicą

W OSOBIE

Iáśnie Przewielebnego Iego Mośći,

X. ALEXANDRA
DONHOFFA

OPATA IĘDRZEIOWSKIEGO,

I. K. M. SEKRETARZA,

Aż ná Iáſną Gorę Częſtochowską dognánego.

NA VLZENIE

Boleiącym wrodzonego żalu ſercom

WYPRAWIONY.

OD

X. TOBIASZA CZECHOWICA,

Zakonu ś. PAWŁA Pierwſzego Puſtelniká SS. Theologiey Profeſſorá.

W KRAKOWIE,

W Druk, v Dźiedicow KRZYSZTOFA SCHEDLA, K. I. M. Typographá.

PERILLVSTRI,

ET

ADMODVM REVERENDO DOMINO,

D. GEORGIO

S.R.I. PRINCIPI,

COMITI

A. DONHOFF.

Custodi Posnaniensi S. R. M. Secretario &c.

Domino & Benefactori Colendissimo.

Cobym pátrząc ná wzgorę się wspináiącego y wrozlicznego polá páśieki z ogromnym głosem západáiącego Dźiká, Iáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego, á niespodźianie od chyżey lotno bieżącey śmierći chárćice, śmiertelnośći nieiáko popadáiącego świánk, miał ná vlżenie serdecznego żalu Wm. Iáśnie Przewielebnemu Pánu y Dobrodźieiowi w prezenćie oddáć; Połow ná Iásney Gorze Częstochowskiey w knieiách śerokiego Polá Donhoffowskiego wypráwiony prezentuie. Nie obawiam się surowego Poetow figmentum *ktorzy o Adonidźie Synie Królá Cypryskiego piszą ták piękney y* Ouid. sub fin. 10. Metamor

 wspániá-

wſpániáley vrody, że Bogini Wenerá z nim ſwoie zá-wárłá connubia, *á że do polowow zmyśliſtwem nád wolą y roskazánie Wenery ſwoie obracał* deſideria, *w iednego Dźiká trásformowány y od dobrze wymie-rzáiącego Strzelcá zábity. Bynamniey mnie nie trwo-ży Akteoná przypadek, ktory dla częſtego myśliſtwá y polowánia nietylko bogátey ſubſtáncyey, ále też oſtátnie-mu życiu vczyniwſzy* vale, *ſmieſzne w ludzkiey pámię-ći zápiſał ſobie* prouerbium: O miſer Actæon qui à

Albertus Cran. lib. 9. cap. 22. proprijs canibus conſumptus es. *Nie ſtawa prze-ſzkodą Ludwiká Ceſárzá prędki ná koniu zá iednym Niedźwiedźiem poskok, ktory chyżym y proſtym tropem ná polow vdawſzy ſię, chyżſzym y prędſzym do oſtátnie-go żyćia kreſu poſpieſzył skokiem. Ale niech figmentá y báśnie Pòëtyckie ſwoich zábawiáią y cieſzą Pòëtow; przypadki zbytniego polowánia nieskromnych od zby-tnich chući do myśliſtwá vskramiáią Myśliwcow: ia w rzeczy ſámey nie Adonidá, ále Iáśnie Przewiele-bnego Iego Mośći* X. ALEXANDRA DONHOFFA *Opátá Ieárzeiowskiego idącego* origine Stemmatis Regij, *záwieráiącego iuż nie z Boginią Wenerą* amoris connubia, *ále* cum Matre omnis puritatis & amoris puriſsimi *Naświetſzą Pánną Iá-ſno-Gorską y w iáskini iey skáliſtey z Herbownym Dźi-kiem y świątobliwym życiem Kápłáńskim przywártego: Nie Akteoná rozſzárpánego od własnego Myśliſtwá, ále wiecznymi czáſy fundowáney od niego Káplicy wyrá-żonymi Bogomyślnośći, wyſokiego rozſądku, wieczney fundácyey chárákterámi abrys: Nie Ludwiká Ceſárzá*

wſzytkie

wßytkie ſwoie vćiechy pokładáiącego w obłowách rożnego zwierzá; ále ſamego Bogá prágnącego mieć zá obłow Wm. Iáśnie Przewielebnemu Pánu prezentuie. Chetnemu mniemam temi chárákterámi wyrázone wyſokie vrodzenie, świątobliwe życie Iáśnie Przewielebnego Iego Mośći X. Opátá do czytánia Wm. Iáśnie Przewielebnego Páná áffektowi podawam; bo kochánego Stryiá. Mam zá to że lubo niechetne w ſercu Wm. Iáśnie Przewielebnego Páná do Myśliſtwá ſámá nátu-rá wzbudza áffekty, do moiego iednák połowu zwrodzonymi cnotámi, pobożnym życiem Kápłáńskim wßytkie obroći intencye. Cießył ſie niegdy Wielki Monárchá Károl Siodmy Páńſtwá Fráncuskiego z ſwoiego Obłowu, ktory vſczwánemu Ieleniowi ná ßyiey złoty łáncuch záwieśić kazał z tákim napiſem: Hoc me Cæſar donauit: *y práwo ná potym Potomkom ſwoim ſtánowił, áby w polu Liliowym obraz Ieleniá z złotym łáncuchem* pro inſigni *nośili. Záwieśił* catenam auream expreſſam Signo ſanctitatis *ná głowie Dziká Iáśnie Przewielebny Iego Mość X. Opát kochány Stryi Wm. Iáśnie Przewielebnego Páná: wpuśćił go dla paße w pole Liliowe;* Sicut Lilium inter ſpinas, ſic amica mea inter filias, *fundácyámi do Nayświetßey Pánny Iáſno-Gorskiey, że ſłußnym práwem tá mu inſcrypcya służy:* Hoc me ALEXANDER DONHOFF Abbas donauit: *Wm. Iáśnie Przewielebnemu Pánu iáko wielkiemu zelántowi y kocháiącemu honor Iáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego* iure ſucceſsionis *záleca dobre około niego Páſterſtwo, mowi z*

Ricius libro 3. de Reg. Fran

 Oblu-

 Oblubieńcē Páńſkim. Abi poſt veſtigia gregũ & paſce iuxta tabernacula Paſtorũ, *ábyś Wm. Iáśnie Przewielebny Pan od záczętego iego* tabernaculũ *ná chwałe Mátki przeczyſtey, ozdobę Iáśnie Oświeconego Domu Donhoffowſkiego życzliwym áffektē nie był oddalony. Oświádczyłeś Wm. Iáśnie Przewielebny Pan przy oſtátniey vſłudze* ſinceri reciproci affectûs candorem *wrodzonemu przećiwko ſobie Stryiowſkiemu áffektowi, bo z pilnym iákoś mogł ſtárániem oſtátnią wypráwę vczyniłeś; pokazałeś głębokiego rozſądku* indicia *y do dálſzych godnośći w Kościele Bożym dałeś kożdemu dobre o ſobie rozumienie, kiedyś włożoną ná głowę twoie* executionis teſtamenti molem *od Iáśnie Przewielebnego Iego Mśći X. Stryiá* cum omni dexteritate & prudentia *vſpokoił, ſámá náturá vſpáſábiá Wm. Iáśnie Przewielebnego Páná do wyſokich honorow y godnośći* Subſellia, *że ſłuśnie Iáśnie Oświecony Dom Donhoffowſki może ſobie owo* Symbolum *przywłáſczyć iednego dowćipnego Symboliſty ktory z gniazdá Orłá z Orlętámi pátrzącemi nie zmrużonemi oczámi w Słońce odryſſował przydáiąc tákie* epigraphen: Mei non degenerant; *lubo młode w gniazdeczku Orlętá zoſtáią mchem dopiero poroſłe máią ſkrzydełká, ſámym iednák wzrokiem pokázuią ſię prędko wyſoko po powietrzu latáć: o ktorych nápiſał Poëtá:* - - - - bonis

Eſt in iuuencis, eſt in equis Patrum
Virtus: nec imbellem feroces
Progenerant Aquilæ columbam.

Ieſt tey nádzieie Iáśnie Oświecony Dom Donhoffowſki, y tę inſcrypcyą nád głową Dźiká ſwoiego zápiſuie: Mei non degenerant. *bo Wm. Iáśnie Przewielebnego Páná zá látámi idącego wyſokie vrodzenie, życie pobożne Kápłáńſkie, głęboki rozſądek* ad alta *honorow y godnośći wsádzi* Subſellia. *Czego ia z vprzeymego ſercá życzę y zoſtáię.*

Wm. Iáśnie Przewielebnego,
Páná y Dobrodźieiá.
Vniżony Sługá y Bogomodlcá.
X. Tobiasz Czechowic Zakonu
S. Páwłá Pierwſzego Puſtelniká.

KAZANIE. POGRZEBOWE.

Et post hæc mittam eis multos venatores, & venabuntur eos de omni monte & de omni colle & de cauernis petrarum. *Hieremiæ* 16.

Bardzo mnie to trwoży y smući/ kiedy przy Requiálnym Aktćie/ przy żałobie/ smutku y żalu z Dekretu y Ordynánsu Boskiego ná wysokich Gorách/ po skálistych iáskiniách y káwernách rozsadzáć muśe Myślistwo. Z. A. Wolałbym ia tu dniá dźiśieyszego zkrwáwioną szátę niewinnego Jozefá reprezentowáć y z Jákobem Pátryárchą serdecznego żalu ogłos vczynić: Fera pessima comedit eum, bestia deuorauit Ioseph. Okrutna śmierć iáko iáki nieumieietny Intrus wtárgnęłá do Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego y godnego Prálatá Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći X. ALEXANDRA DONHOFFA Opátá Jedrzeiowskiego nienásycona chćiwośćią do podźiemnego vmyśliłá wtráćić grobowcá. Wolałbym z Mátką Tobiaszá ś. ná tym tu mieyscu Jásnogorskim záśieść: Anna autem sedebat secùs viam quotidie in supercilio Montis, y fráśobliwa ku źiemi spuśćiwszy twarz choynymi polewáć łzámi: Flebat igitur Mater eius irremediabilibus lachrymis, że Jásnogorskie mieysce pozbyło Dobrodźieiá y Pátroná. Wolałbym z kochánym Synaczkiem Sunámitki weyrzawszy ná Herbowną Głowę Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego bole-

Gen: 37.

Tobiæ 10.

4. Reg. 4. go boleiącego serca wydać echo: Caput meum doleo, Caput meum doleo: bo Herbowny Dzik nieiáko śmiertelny popadł szwánk. Wolaibym Ezechiaszá Proroká słuchać zdánia y decyzyey/ y meláncholiczne rzewliwie plá-
Ezechiel. 32. czącego Jeremiaszá intonowáć treny: Fili hominis cane lugubre super multitudinem Ægypti poniewasz widzę wszytkich w mániáczney zádumiáłych áppreheńsyey. Ale coż ná tym/ kiedy tym moim intencyom z Boskiego ordynánsu Jeremiasz ś. záchodźi mándatem: Mittam eis multos venatores & venabuntur eos de omni monte, vsiluie sámá ordynácya Boska dniá dźiśieyszego rozpráwiáć myślistwo/ z nim wychodźić ná gorzyste mieyscá/ rozpuszczáć po skálistych iáskiniách y káwernách szukáć Herbowney Dźiká Głowy Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego. Nie czynie sie zdolnym do tey funkcyey/
Iudith 13. raczey zdáłoby mi sie iedno labiorum motu in silentio, z Judytą ś. Máiestatowi Boskiemu prezentowáć pokorne suffrágia/ á gornych wymowy kráśomowskiey Ráznodźieiow pilnie słucháiąc ná dobrze z ordynowáne Myślistwo pátrzyć y z wesołego ćieszyc sie połowu. To moie iednák nieudolność vtwierdza: Jezeliby Herbowny Dźik Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego przez śmierć Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći X. Alexándrá Donhoffá Opátá Jedrzeiowskiego w skáliste iáskinie y trudne knieie zábłąkał sie/ w rowách pągorzystymy obtoczył sie kopcámi. Ostra Podkowá Prześwietnego Domu Jáśnie Wielmoznych Jch Mośćiow Pánow Koniecpolskich ostrośćią y glánsem swoim z zdánia Pácyentá
Iob 39. Boskiego Jobá snádny czynić obiecuie ákces. Terram vngula fodit. Jezeliby dla gęstey leśney chrápećiny zá Dźikiem chypko postoczyć nie mogłem/ dobrze záostrzony Topor Jáśnie Oświeconego Domu Ossolinskiego w ręce wpada z zálecenia Monárchy Jzráelskiego Dawidá: In
Psal. 73. Sylua lignorum securibus exciderunt ianuas. Jezeliby dni posępnymi zászły mgłámi/ bystrolotny Orzeł Jáśnie Oświeconego Domu Rádźiwiłowskiego wzbiia sie wzgorę: Ecce

re: Ecce quasi Aquila ascendet & volabit & expandet alas suas super Bosram, & erit cor fortium Idumææ in die illa; y wzbiwszy się wzgorę posępne mgły rozpędzi y wdźięcznym Trąb Radźiwiłowskich dźwiękiem wytrąbi lármo: In gutture tuo sit tuba. Jeżeliby w táiemnych skálistych káwernách / kámiennych grobowcách / ná wysokich Gorách swoie wysokie vrodzenie / święte cnoty / Herbowny Dźik z twárdey y nieużytey skáły wykowána Bramą chćiał się zátárásowáć / záraz z wielką śiłą y mocą Jelen przychodźi: Montes excelsi Ceruis petra refugium, łamie twárde y nieużyte skáły / do polowánia y myślistwá Pole otwiera. Już teraz z większą śmiáłośćią podeymuię się tey funkcyey / y ákkomoduiąc się Boskiemu dekretowi: venabuntur eos de omni monte, potym tu skálistym mieyscu rospuszczę myślistwo / obiecuiąc Jáśnie Oświeconemu Domowi Donhoffowskiemu ná állewiácyą serdecznego żálu z śmierći Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći X. Alexándrá Donhoffá Opátá Jędrzeiowskiego Połow wypráwić. Luboć podobno to moie polowánie ná tym tu mieyscu Gorzystym nie łączy się z wászym wrodzonym żalem Jáśnie Przewielebny Mśći X. Jerzy Custoszu Poznáński / Wielmożni Mośći Pánowie Donhoffowie / kochani pozostáli Synowcowie / ále muśićie Boskiemu Ordynánsowi przez Jeremiaszá ś. ogłoszonemu z serdecznym żalem y smutkiem wászym vstąpić / á zemną dniá dźiśieyszego w knieie szerokiego Polá Jáśnie Oświeconego Domu Wászego zápuśćić się / przypátruiąc się myślistwu / odemnie ná állewiácyą żalu Obłow w prezencie przyiąć / gdźie obaczyćie Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći X. Alexándrá Donhoffá Opátá Jędrzeiowskiego przy vrodzeniu wysokim / świątobliwe życie Kápłáńskie / cnoty święte / głęboki rozsądek. Tylko Ty dobry JEzu, ktorego káżda Creaturá rozumna z Izáiaszem ś. zá osobliwe bierze elogium: Laus mea Dominus: doday łáski / ábym ku większey czći y chwale Twoiey pobożnie zmárłego Jáśnie Przewielebnego Jego Mśći X. Alexándrá

Hier. 49. Osee 8. Psal. 103. Isaiæ 12.

B Don-

Donhoffá Opátá Jedrzeiowſkiego mogł magnificare in
laude tua.

Káżdego dobrze rozporządzone Myśliſtwo/ ſtucznie
po knieiách rozſádzeni do połowu źwierzá chárći nietylko
prędkym y chyżym ſkokiem vweſeláią ſerce/ ále też ſá-
mym obłowem kontentuią myśliwcá S. A. Przyiemno
káżdemu ná obłow pátrzyć tłuſtego dźiká/ miło rozmáite-
go mieć ná Páńſkim ſtole źwierzá. Czeſte miewał por-
rekcye Ezau od Izáaká Pátryárchy/ w wielkiey zoſtá-
wał obſerwáncyey/ ſzczegulnych Oycowſkiey miłośći do-
znawał fáworow/ z oſobliwego nád Jákubá błogoſłá-
wieńſtwá ſzcześliwe ma mieć ſucceſſy; z iákiey iednák
przyczyny Izáák Pátryárchá pomyślne áffektow Oyco-
wſkich kommunikuie kándory Ezáemu/ błogoſłáwieńſtwo
Genes. 27 dáie: in pinguedine terræ & rore cæli de ſuper erit be-
nedictio tua, áto decyzya Duchá ś. Iſaac amabat Eſau
eò quod de venatione eius veſceretur. Wkorzenił ſię
w Oycowſki pieſzczony áffekt Ezau/ że rozſádza po knieiách
myśliſtwo/ obłowem ſwoim kontentuie Izáaká/ vſtáiące
w ſtárośći śiły źwierzyna vtwierdza: Affer mihi de ve-
natione tua & fac cibos & comedam & benedicam tibi
coram Domino antequam moriar. Nie poſpolite ma
zálecenie w Piſmie ś. wielu Kroleſtw Monárchá Nem-
Genef. 10. rod. *Geneſis* 10. ogłaſza iego potencyą Duch ś. Ipſe cæpit
eſſe potens in terra: podbiia pod ſwoie moc y iurysdy-
kcyą ſzerokie Páńſtwá: Fuit autem principium Regni
eius Babylon & Arach & Achad, & Chalanne; y záraz
dáie iego potencyey przyczyne. Et erat robuſtus vena-
tor coram Domino. Nie tylko to Izáákowi ſmáku-
ią połowy/ vſchłe ſtárośćią śiły źwierzyná ożywia: ſáme-
mu Bogu ſmácznym ſtáią ſię przyſmákiem/ poniewaz
przez Jeremiaſzá ś. dekretuie wychodźić ná gorzyſte miey-
ſcá ná Połow: venabuntur eos de omni monte, ná ie-
dnego zchodźić Dźiká/ ktorego głowe zá Herbowny Znák
Jáśnie oświeconemu Domowi Donhoffowſkiemu przy-
kázuie prezentowáć. Szukałem rozſádzonym myśliſtwem

po knieiách

po kniejách ßerokiego Polá Sármáckiego originem Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego / tom iedno vlowił elogium originis, Stemma Donhoffianum eò antiquius esse, quo minus patet. Vczyniłem też záſadzki moie w Polách Krolestwá Hißpáńskiego y Arrágońskiego zá powodem powáżnego Authorá Nolimbergá / áż záraz z Izáiaßem ś. ná iedney Sentencyey muśiałem przestáć: Et mammilla Regum lactaberis. Początek twoy Iáśnie Oświecony Domie Donhoffowski ze krwie y fámiliey Krolewskiey. Pierwßy álbowiem Donhoff iáko ten poważny świádczy Author był czterech Krolestw Monárcha / Krolestwá Hißpáńskiego / Arrágońskiego / Portugálskiego y Káßtyleyskiego. Hißpáński álbowiem Krol Anserhorbs zá rádą Senatu swoiego wysłał Legatow do Krolá Arrágońskiego opowiedáiąc wálney woyny concertácye y poiedynki: Ná ow głos y legácye gotuie Krol Arrágonski arma defensiua, generálną insurrekcyą opowiáda y nákázuie / woyská zgromadza ná odpor Nieprzyiaćielowi: przy owey iuż gotowośći y dobrze zordynowánym woysku przyßłá z Dekretu Boskiego exekucya śmierći ná Krolá Arrágonskiego. Lubo przy smutku y żalu niestrwożona Werona Krolowa z dobrze vßykowánym woyskiem y káwáleryą wypráwia się zá gránice / dáie do bitwy pole; fortuná iednák nie posłużyłá / bo wßytko zbroyne woysko potencya Hißpáńska zruinowáłá / Werone Krolowa miedzy dźikiemi bestyámi przy skálistych iáſkiniách do pniá przywiązawßy ná pożárćie bestyom oddáłá: tym czásem amans Patriæ, meżnego sercá odważny Donhoff zbroyno wśiáda ná koniá z wielką gromádą woyská / Werone Krolowa od bestyi wybáwia / Dźikowi vćina ostrym mieczem głowe / wßytko Hißpáńskie woysko znośi / sam záśiada zá zgodną elekcyą Máiestáty Krolewskie. Dobrze moge stosowáć słowá Duchá ś. do Iáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego: Erat robustus venator coram Domino: ob hoc exiuit prouerbium. Quasi Donhoff robustus venator. Fuit autem

Isaiæ 60.

Nolimberg in Symbol. Portugal & Hrom. Arrog.

principium Regni eius Hiſpania, Arragonia, Portugalia & Caſtilia. Nie zawiodę ſię na moiey imprezie kiedy Iaśnie Oświeconemu Domowi Donhoffowſkiemu przypiſzę Symbolum Karolá Piątego Ceſárzá / ktory przy ſwoich fortunách kazał ſobie odryſowáć Dźiká roſkopuiącego págorzyſte mieyſcá y nád nim tákie nápiſáć lemmá: Vlterius, z przydány epigraphen: Indies meliora. Azaſz nád twoim Herbownym znákiem nieſłuśnie nápiſáć może to lemmá: Vlteriùs y przydáć to epigráphen: Indies meliora, kiedy nietylko w ſzerokim y bogatym Páńſtwie Niemieckim / Szweckim y inſzych Kroleſtwách Xiążęce noſiſz Mitry / ále też w Koronie Polſkiey przy wyſokich zoſtawałeś y zoſtáieſz godnośćiách y preeminencyách. Indies meliora. Trudno tu wſzytko twoie myśliſtwo rozſádzone po Sármáckich kniejách wyprowádźić / to tylko genericè ogolnym generałem przyznáć Iaśnie Oświeconemu Domowi Donhoffowſkiemu / iż longo ſplendeſcit in vſu. Západa w knieie Senatorſkiey godnośći / czyni ogłos krwáwymi záſługámi / własną ná Marſowym polu czerwienieie krwią.

Andreas Alciatus Emblem 45.

Petra San

Wyſtawiáiąc vrodzenie Ianá ś. Krzćićielá Łukaſz ś. záczyna od fámiliey naywyżſzego Kápłáná Aároná. Vxor eius de filiabus Aaron & nomen eius Eliſabeth. Co zá intencya Ewángeliſty ś. byłá / iż chcąc do wiádomośći podáć wyſokie vrodzenie y fámilią Iáná ś. dálekie lineæ generationis opiſuie powinnowáctwo. Piotr ś. Chryſolog *ſerm.* 8. doſzedł tego ſekretu gdy mowi: Aaron primus Pontifex lege fuit Sacerdotij origo, propterea merito prætermiſſis omnibus eius filia dicitur, cuius in ſe memoria prætulit Sanctitatem. Miał ztąd wielką powagę y reputácyą Ian ś. iż ſię łączył per lineam generationis z Naywyżſzym Kápłánem Aáronem / ná wyſoki godnośći ſtopień poſtąpił / iż nietylko reſpectu gratiæ Sanctificantis, ktora záraz był według Theologow in vtero Sanctificatus, Exultauit infans in vtero meo; ále też reſpectu naturalis generationis, dáie mu elogium

Luc. 1.

S. Petrus Chryſologus,

Kośćioł

Kośćioł Boży: Nullus maior inter natos mulierum Io- Math. 11.
anne Baptista. A ponieważ to Jan ś. Krzćićiel dla
złaczenia pokrewnośći z Fámilią Naywyższego Kápłáná
Aároná ktory figurowył in Nouo Testamento Chrystusá
tákże odnośi od Kośćiołá Chrystusowego encomium: czy
y Ty pobożnie zmárły Jáśnie Przewielebny Mośći X.
Alexándrze Donhoffie Opáćie Iedrzeiowski y Jáśnie
Oświecony Domie Donhoffowski nie masz mieć osobli-
wego Domu twoiego elogium, kiedy coniunctionem Okolski
Sanguinis masz nie z Aáronem figuruiącym Chrystusá/ Tom: 1.
ále z prawdźiwym Namiestnikiem iego y Successorem
Piotrá świetego / Alexándrem Wtorem Papieżem z fá-
miliey Xiążąt Fránkońskich. Terázći służą słowá Je-
remiaszá świetego. Venabuntur eos de cauernis pe-
trarum. Zápuśćiłeś myślistwo twoie miedzy twárde
skáły Piotrá świetego / gruntowne záłożyłeś fundámentá:
super hanc petram ædificabo domum meam. Zásá-
dźiłá ćię práwicá Boska ná tey mocney opoce: Consti- Deut. 32.
tuit eum super excelsam terram, vt comederet fructus
agrorum & sugeret mel de petra, oleum de Saxo du-
rissimo; ábyć z niey miodopłynne świątobliwośći / hono-
row y sławy ćiekły liquory. Rozpuszczasz y podźiś dźień
de cauernis petrarum, po knieiách y iáskiniách skálistych
twoie myślistwo / kiedy ná mieyscu skálistym Jásnogor-
skim Mátki Naświetszey głowę Dźiká twoiego pro obie-
cto podáiesz myślistwu; nie wiey iednák tego rozumie-
nia Jáśnie Oświecony Domie Donhoffowski / áby głowá
Dźiká twoiego ná tym tu mieyscu skálistym miáłá iáki
śmiertelnośći popáść szwánk. Dobra otuchá z pobożney 4. Reg 4.
Sunámitkiey / ktora obaczywszy vmárłego Synaczká pred-
kim krokiem y nieopowiednie pośpiesza do Elizeuszá Pro-
roká / znáyduie go ná Gorze Kármelowey / swoie propo-
nuie potrzeby / instáncye wnośi / áby iey Synaczká ożywił:
czyni dosyć prozbie y instáncyiey pobożney Sunámitki
Elizeusz / Synaczká wskrzesiwszy żywego oddáie Mátce.
Richardus de Sanct. Victor. pyta sie przyczyny z iákie-

go ordynánsu Boskiego Elizeuszá Sunámitká ná Gorze Kármelowey zástáie/ tám z nim tráktuie o żywocie Syná swoiego: y decyduie iż Gorá Kármelowa figurowáłá
Cant. 5. Naświetszą Pánnę według Pieśni Salomonowych *Cant.* 5. Caput tuum vt Carmelus iáko dáley dyszkuruie pomieniony Rychárdus. Nam quicunq; mortuum cupit cernere rediuiuum, Carmelum Deiparam adeat & optatis potietur. Záśádziłeś Jáśnie Przewielebny Mośći X. Alexándrze Donhoffie Opáćie Jedrzeiowski iáko in Monte Carmelo ná mieyscu Jásnogorskim pro obiecto myśliſtwá Głowę Dziká twoiego. Buduiesz sobie iedno tabernaculum fœderis Káplicę ná chwałę Pánny Nayświetszey/ ná ozdobę Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego. Nigdy z knieie tey skáliſtey przećiwne myśliſtwo Dziká twoiego nie wypedzi/ y luboś oddał podług kondycyey ludzkiey trybut śmierći/ bedźiesz záwsze kwitnał w tym tu tabernaculum twoim/ przez świątobliwą twoię fundácyą/ ktoraś vczynił/ áby ná káżdy Tydźień/ trzy Msze świete iedná śpiewána/ á dwie czytáne odpráwiáły sie wiecznemi czásy. A lubo Aáronowá Rozgá vschłá byłá/ wniesiona iednák ad tabernaculum fœderis w ktorym perfiguram mieszkáłá Naświetszą Pánná piekne y pachniące kwiatki z siebie wypuszczáłá/ y ty luboś vsechł żyćiem doczesnym/ w tym iednák tabernaculum twoim bedą śliczne nabożeństwá żyćia twoiego pobożnego kwitnęły kwiećia: In tabernaculo fæderis efflorescere vult virgam èmortuam, te inſtruens, vt agnoſcas vim habere Deiparam ad mortuos vitæ reſtituendos, dummodo in patrocinio eius deponantur. Vdałeś sie ad cauernas petrarum, áby tu zákrywszy w skáliſtey iáſkini śmiertelney skáźie podległe ćiáło/ świetych cnot ogłosem sławą y godnośćią ogłaszałeś sie. Niech obaczy káżdy expedycyą Legácyey twoiey do Máieſtatu Cesárskiego Ferdynándá Trzećiego od Naiáśnieyszego Monárchy Janá Káźimierzá ná kondolencyą śmierći Ferdynándá Czwartego Krolá Wegierskiego/ z iáką mądrośćią/

Richard. de laudib. Virginis.

ściá / wysokim rozsądkiem y spezą ná ozdobę Jáśnie Oświeconego Domu twoiego / commendácyą Narodu Polskiego przed Máiestat Cesárski stáwiłeś się. Niech pátrzy iákaś miał percage y obserwáncyą x Máiestatu Krolewskiego / kiedy Naiáśnieyszy Monárchá Polski Zygmunt Trzeći zostáł ći Oycem Krzesnym / sstáłeś się iákoby Krolewicem / bo w dzięćinstwie twoim byłeś inaugurowány ná Kápłáństwo Regale Sacerdotium, conferowáneć było w młodym wieku twoim Opáctwo Jędrzeiowskie. Niech głośi peregrynácye Krolestwo Włoskie / Fráncuskie y insze Prowincye z iáką státecznośćią / cnotámi świętymi / skromnośćią lustrowałeś / iż pátrząc ná pobożnego życia twoiego postępki Naywyższy Pásterz Kośćiołá Kátolickiego Innocencyusz offiárował ći Clericatum Cameræ, zá co vkłádnie podźiękowawszy z pokornego sercá oną godnośćią pogárdźiłeś Tobie przyrodzonym práwem Symbolum Gwidobáldá Xiążęćiá przywłaszczyć muszę / ktory odrysowawszy ognisty płomień przydał mu tákie lemmá: Quies in sublimi: ná ten czás ognisty płomień w spokoyne západa mieysce / kiedy w gornym centrum suæ actiuitatis zásiada y lubo płomienistego ogniá ná obaczenie bogátych y rożnych záżywáią kolorow / iednák to iemu według Filozofow præter exigentiam naturalem przychodźi / ad suam on záwsze tendit Sphæram actiuitatis: Quies in sublimi. Potykáły ćię Jáśnie Przewielebny Mośći X. Alexándrze Donhoffie Opáćie Jedrzeiowski w Koronie Polskiey wysokie honorow godnośći y preeminencyey Stołki / często Máiestat Krolewski deferował z Sekretárztwem Koronnym / czćił Senatorskiemi Krzesłámi / ná głowę twoię chcąc włożyć Infuły Biskupstwá Kámienieckiego y Łuckiego; twoiá wszytká mysl iedno ku niebieskim godnośćiom wzbudzáłá suspiria y áffekty: Quies in sublimi. Nie znáydowáłá się w sercu twoim wielkiego o sobie rozumienia cogitácya / niechćiałeś mieć wielkiey w honorách świeckich reputácyey, kontentowałeś się sztuką vbogo chle-

Petra Sancta.

go chle-

gą chlebá / iákoś sam o sobie mowił: Ego victito Pane pauperum. Ale iáko z tey sztuki chlebá z szczodrobliwey Ręki iego wiele doznáło pośiłku: Vznawa to Iásnogorskie mieysce przy nabożnych iego wizytách częstokroć oddáiących Mátce Przeczystey ná Msze ś. y vbogiem dawánia Iáłmużny. Przypomina Kośćioł Krusżyński dwánáśćie set złotych fundowáne wiecznemi czásy. Stawáią ná świádectwo Wielebni Oycowie Dominiká świętego Gidelscy; Wielebni Oycowie Fránćiszká ś. Seráfickiego Strictioris Obseruantiæ od ś. Anny / y serdecznym żalem / żáluią y żáłowáć będą iż pozbyli wielkiego Eleemosynarium y Dobrodźieiá. Choyne łzy toczy y wnetrznego wzdychánia czyni łkánie Szpital Soborzycki / ktory kosztem swoim wybudowawszy pewnemi dochodámi prowidował. Częste y melancholiczne Szláchectkiey kondycyey będą wydawáć Ziemiánie głosy / ktorzy z edukácyey iego pobożney (lubo iuż ták wiele ich iest ktorzy pátrzą y pátrzyli) prágnęli pátrzyć ná postępki y obyczáie szláchectkie z świątobliwemi cnotámi złączone Synow swoich. O iáko pilnego stárania około tego straż miał / áby kázdy z sług w Niedźiele y Swiętá Mszy świętey słuchał. Miał osobliwe nabożeństwo do Przeczystey Mátki / zadnego dnia nie opuśćił / áby nie miał sześćdźieśiątowym pozdrowieniem Mátce Nayświętszey vsługi oddáć / Kápłáńskich Paćierzy lubo chorobą złożony nie opuśćił.

A choćiaż zda się niespodźiánie nástąpić śmierć ná pobożnie zmárłego Iáśnie Przewielebnego Iego Mośći X. Alexándrá Donhoffá Opátá Iedrzeiowskiego / rozumiem iednák że go zástáłá ostrożnym y gotowym / vzbroiony czekał záwsze tego potkánia w vczynkách spráwiedliwośći w oręże cnot. Odrysowáł sobie w pámięći sámego Chrystusá przestrogę: Vigilate quia nescitis quâ horâ filius hominis veniet. Wiedźiał napáśći okrutney śmierći / iáko gwałtem się wdźiera do mieszkánia ludzkiego / dla tegoż pilną záwsze záśadzał około sumnienia swoiego straż / mocno wszelákim grzechom do weśćia zátárásował ingres /

Luc. 12

gres / żeby w záwikłe ſumnienia nie záprowádźiły knieie. Niemáß inßego ſpoſobu ná tę gwałtowną życia ludzkiego rozboynicę / iedno grzechowym impetom y ßturmom do myśliſtwá nie otwieráć polá. Zátáiłá ſię złe zámyśliwych ſędźiwych Stárcow niewſtydliwość ná vczćiwą y wſtydliwą Zuzánnę / ktora do bliſkiego wßedßy przy Domie ſwoim Ogrodá / y w nim łáźnią záżyć máiąc / Fraucymerkom ſłużebnym wyniść y zá ſobą drzwi roſkázuie zámknąć ogrodowe: Et oſtia pomarij claudite; tym czáſem drápieżnieyßa w plugáwych zamyſłách ſwoich / á niżeli w geſtwinie chrapćiney leśney wilcza okrutność z ſwoiey wypada zaſadzki / wybiiáiąc do czyſtego ſumnienia iáko iákim w ßturmie táránem zámknione wrotá: Aſſentire nobis ecce oſtia pomarij clauſa ſunt, nemo nos videt. Nie pomogłá oná clauſurá zámknionego ogrodá / iuż tám ßkodliwie zákryta zaſadzká lubo śmierć ná żywot Zuzánny / álbo ná zdárćie przez grzech łáſki Bożey z duße ſwoiey odpráwowáłá wárte. W oney iednák ná śmierć kondemnáćie przez fałßywą kálumnią złośliwych Stárcow chwalebnieyßa niewinność im wolnieyßa od grzechu zoſtáie Zuzánná. Dla tego po odkrytey zdrádźie / ktora niewſtydliwe zapáły w plugáwych vknowáłá potwarcách / po vczynioney przez Dánielá inquizycyey od ſtoſu kámiennego głazu obroniona Zuzánná / w ſercu y w vśćiech Rodźicow y Małżonká ſwoiego / tákowe intonuie y wzbudza ku Bogu dźięki: Helcies verò & vxor eius laudauerunt Deum pro filia ſua Zuzanna cum Joacim Marito eius, quia non eſſet in ea inuenta res turpis. Nie intonuią chwalebnych dźięk Pánu Bogu Rodźicy Zuzánny y Joakim Małżonek iey / iż przez dáne świádectwo Dánielá wolna zoſtáie od śmierći / ále że rzecz plugáwa ná nie włożona nie zoſtawáłá potwarza. Z záwźiętego gniewu y ránkoru Ezau náſtępował ná Iákobá / á vmyślił intencye ſwoie śmiercią Iákobá wykonáć / co poſtrzegßy Rebeká ochránia nieſpodźiánego żywotá ſtrácenia / wyſyła go do Mezopotámiey / tám mu prowiduiąc beſpieczne mie-

Daniel. 13.

ſkánie życia. Co zá impreza byłá Rebeki wyſłánia Jákobá do Mezopotámiey / á nie ná inße mieyſce ná conſerwácyą żywotá. Richardus de S. victore odpowiáda. Quia in Meſopotamia erat Rachel adumbrans Deiparam. Vmiał ſpoſobem podczćiwey Zuzánny dobrze ſumnienia ſwoiego ſkrytośći obwárowáć Jáśnie Przewielebny Jego Mość X. Alexánder Donhoff Opát Jedrzeiowſki ná potezne grzechow impety / dla tegoż pewien tego zoſtáie że śmierć zdradźiecko y nieſpodźianie do iego wdárßy ſie mießkánia / dußy iego żadney nie vczyniłá ßkody / ktorą on záwße pilną oſadzał ſtrażą. Stáwił ſie mu Bog miłośierny iedną Rebeką wielkie y czeſte ßturmy śmierći dobroćią y miłośierdźiem łáſki ſwoiey odbiiał; wprzod go wyſłał iáko do Mezopotámiey do Ráchele Mátki Przeczyſtey Jáſnogorſkiey / áby od ktorey był przy pierwßey Offierze Mßey Przenaświetßey życia doczeſneo w Stanie Kápłáńſkim wźiał błogoſłáwieńſtwo / zá teyże intercesſyą przy oſtátniey Offierze do życia wiecznego pewnym mogł ſie puśćić gośćińcem. Bo ná tym tu mieyſcu przy Cudownym Obráźie Naświetßey Pánny Pierwßą y oſtátnią Offiárę Mßey Przenaświetßey offiárował / y ieſtem tego pewien / że zá benedykcyą Pánny Naświetßey to otrzymał / że tegoż dniá oſtátniemu życiu vczynił vale przed Wigilyą Wßytkich śś. ktorego rzekł Aue. Deputowána byłá zá intercesſyą tey Mátki z Conſiſtoriũ Niebieſkieo in occurſum Káwáleryą: Occurrite ei Omnes Sancti.

Przenikáią ßtyletem żalu Jáśnie Oświecony Dom Donhoffowſki á oraz ćießą nigdy nie podległe śmiertelnośći przy wyſokiem Vrodzeniu wielkie cnoty Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći X. Alexándrá Donhoffá Opátá Jedrzeiowſkiego. Biią ná was oſobliwe incurſye żalu Jáśnie Przewielebny Mośći X. Jerzy Donhoffie Kuſtoßu Poznáńſki / Wielmożni MM. PP. Donhoffowie pozoſtáli kocháni Synowcowie / przypominaćie ſobie około was pilnego ſtáránia opieki / y czuynośći
Petra Sancta. iego przyznáiećie owo Symbolum, ktore niekiedy

Ferdi-

Ferdinandus Sanseuerinus Xiąże Salerni Wielkiemu Károlowi Cesárzowi Piatemu przyznał/ ktory postrzegßy stárania y czuynośći iego około Rzeczypospolitey Rzymskiey/ odmálował Zorawiá trzymáiącego w pázurách kámień dla czuynośći y napáśći dobrze wymierzáiącego Strzelcá przydáiąc mu tákie lemmá: Officium natura docet: przyrodzenie sámo do conserwácyey żywotá czyni powinność. Azaż on nie był czuynym Zoráwiem około was w stárániu/ nie z inßey miáry iedno z wrodzonego áffektu przećiwko Wam. Vczyłá go tego sámá náturá y ná to pilnie czuwał/ Officium natura docet: áby przez opiekę iego pobożnym żyćiem/ świątobliwemi cnotámi/ wysokiem rozsądkiem byliśćie ozdobą Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego Ale ieszcze was y teraz nie wypuszcza z opieki/ mowi przez Jeremiaßá: Venabor eos de cauernis petrarum, lubo w iedney skálistey iáskini podległe skáźie ćiáło zostawáć będźie przez zasługi iednák swoie stánie super petram Horeb wam zá opiekuná.

Kiedy Moyżeß z roskazánia Boskiego z twárdey skáły ná ochłodę ludu Izráelskiego miał wyprowadzáć wody/ obiecnie mu Bog Wßechmogący opiekunem bydź onego dźiełá. Ego stabo super petram Horeb. Skáłá Horeb według zdánia Oycow Swiętych zowie się Petra miraculorum. Wielkie to álbowiem cudo/ iż zá bytnośćią Boską ná skále Horeb z iedney/ twárdey/ suchey/ y nieużytey skáły obfite wod wynikáią krynice. Czyni dniá dźisieyßego pobożnie zmárły Jáśnie Przewielebny Jego Mość X. Alexánder Donhoff Opát Jędrzeiowski do was ten głos: Stabo super petram Horeb, ná skále cudow Mátki Nayświętßey Jásnogorskiey stáć będę zasługámi moimi/ Fundácyámi świątobliwemi/ nie wypuszczę was z áffektu y opieki moiey/ oratione impetratoriâ będę się zá wámi przed Máiestatem Boskim zástáwiał. Stabo super petram Horeb. Exod. 17.

Venabuntur eos de omni monte. Rospuśćiłeś Jáśnie

śnie Oświecony Domie Donhoffowski po tey tu Jásney Gorze twoie myślistwo dźiedźicznym mieszkániem z sámego ordynánsu Boskiego.
Exod. 15. Introduces eos & plantabis in Monte Hæreditatis firmissimo habitaculo. Rozstrzewiłeś rozliczney pasze páśieki dla Dźiká twoiego po szerokim polu Sármáckim/ buiał sobie y buia zákázuiac sie Sármáckiemu myślistwu/ Záśiadał z Jáśnie Wielmożnym Jego Mśćia Pánem Kásprem Donhoffem Woiewodá Sierádzkim á Rodźicem pobożnie zmárłego Jáśnie Pyzewielebnego Jego Mośći X. Alexándrá Donhoffá/ Opátá Jedrzeiowskiego/ Krzesłá Senatorskie/ prezentowáł sie Máiestatowi Cesárskiemu Ferdynándowi Trzećiemu Cesárzowi Rzymskiemu od Naiáśnieyszego Monárchy Władysłáwá Czwartego wielka Legacya po Nayiáśnieysza Cecylia Renáte odpráwuiac. O iáko z wielka madrośćia/ powaga/wymowa/ á záleceniem Narodu Polskiego one ták sławna legácya odpráwił; w czym
Okolski Tom. 1. mu dáia zálecenie Chroniki Polskie lubo compendiosé ále efficaciter summâ dexteritate munus suum obijt, & vt in eo diuturnet interest & Regiæ Domui, & Patriæ. Czynił z madrey y poważney rády/ wielka áttencya w Senáćie/ z odwagi Rycerskiey postrách w polu Marsowym z Jáśnie Wielmożnym Jego Mośćia Pánem Ernestem Donhoffem Woiewodá Párnáwskim; o iák wiele wálnych y generálnych Legácyi do rożnych Monárchow odpráwił/ miedzy Krolestwem Polskim y Szwedzkim po ćieżkich klęskách spokoyne záwárł przymierze/ ktory nie tylko dla głebokiey vmiietnośći/ rozsadku y madrośći wielkie ma swoie encomia, ále też dla Rycerskich odważnych Dźieł Wielki Hetman Zołkieuius in facie wszytkiego Senatu y wszytkiey Rzeczypospolitey dźielnośći iego elogium przypisał: Vir fortis, Pignus Martis. Zákazał sie z odwaga Gertárdá Donhoffá Stárosty Rośćirenskiego/ ktory nieraz krwia swoia fárbowáne czynił polá: Pokazał sie iż złaczony był ze krwia Krolewska/ bo przez Małżeństwo wźiał coniunkcya z Fámilia

Jáśnie

Jáśnie Oświeconych Xiążąt Brzeskich / ktorzy ſzą z Fámiliey Krolewſkiey Piaſtow. Cieſzył ſie z Jáśnie Wielmożnego Jego Mośći Páná Zygmuntá Donhoffá Stároſty Bydgowſkiego / z Jáśnie Wielmożnego Jego Mśći Páná Stániſławá Donhoffá Stároſty Wieluńſkiego wielkiey powagi y obſerwáncyey v Máieſtatow Krolewſkich y wſzytkiey Rzeczypoſpolitey Rycerzow. Słynie v Naiáśnieyſzych Sekretnymi rádámi Monárchow Polſkich z Jáśnie Wielmożnym Jego Mośćią Pánem Theodorem Donhoffem Podkomorzem Koronnym / ktory podźiś dźień zoſtáie iednym filarem y ozdobą Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowſkiego. Szczyći ſie Wielmożnym Jego M. Pánem Władyſłáwem Donhoffem Podkomorzem Pomorſkim Stároſtą Kośćierzyńſkim á oraz winſzuie ſobie że do Opoki Xiążęćiá Apoſtolſkiego / ná ktorey Jáśnie Oświecony Dom Donhoffowſki záłożył ſwoie fundámentá oſobliwe / powrocony zoſtáie. Oczekiwa ná ćie Jáśnie Przewielebny Mośći X. Jerzy Donhoffie Kuſtoſzu Poznáńſki / że Inſuła Biſkupia dla żyćia twoiego Kápłáńſkiego świątobliwego / wyſokiego rozſądku / głowę Dźiká twoiego przyozdobiſz. Pokłada w was nádźieię Wielmożni MM. PP. Mośći Pánie Károlu Donhoffie Stárośćicu Bydgowſki / Mośći P. Zygmunćie Donhoffie Stárośćicu Wieluńſki / Mośći Pánie Fránćiſzku Donhoffie Stárośćicu Bydgowſki y tuſzy ſobie że go wáſze cnoty / ſtáteczne poſtepki / wyſokie Vrodzenie w gorne honorow y godnośći w Oyczyznie záprowádzą w rozlicznych páśiek knieie.

Nie tu ieſzcze kończy honorow myśliſtwo Dźiká ſwoiego Jáśnie Oświecony Dom Donhoffowſki / widzę w polu piekny glánſem błyſkáiącą ſie Podkowę / ktora predkim tropem poſpieſza w knieie rozlicznego polá Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowſkiego. O iáko vtorowáłá y teraz toruie Dźikowi do wyſokiey ſławy gośćiniec / iák wielką ozdobę Jáśnie Wielmożna Jey Mość Páni Alexándrá z Koniecpolá Koniecpolſka Woiewodźina Sierádzka / á pobożnie z márłego Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći

 X. Ale-

X. Alexándra Donhoffá Opátá Jedrzeiowskiego kocháná Rodźićielká w polu Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego ogłośiłá. Niechcę ia tu ßeroko mowić o godnośći Prześwietney Fámiliey Jáśnie Wielmożnych Ich Mośćiow Pánow Koniecpolskich sámego iednego Duchá
Iob. 39. S. decyzya oznáymie v Jobá S. *Cap.* 39. Vngula terram fodit equus exultat audacter, in occursum pergit armatis, contemnit pauorem, nec cedit gladio, vbi audierit buccinam, odoratur bellum. Przy Pokrewnośći Jáśnie Oświeconego Domu Korybutow; przy coniunkcyey z Naiáśnieyßym Monárchą teráźnieyßym / MICHAŁEM KORYBVTEM; przy Krzesłách Senatorskich / vzbroiwßy bystrego koniá z meżnym sercem zbroynego wsadza ná niego Rycerzá ná Marsowym polu záwße koncertuiacego reprezentuie. Przydáiec pámiatká kocháney Rodźićielki twoiey Jáśnie Przewielebny Mośći X. Opáćie Jedrzeiowski do świątobliwych cnot y wysokiego Vrodzenia commendácyey. Przydáie do Fundácyey Kápliće twoiey ná tym tu mieyscu Jásnogorskim / Fundácya Klaßtoru y Kośćiołá Wieluńskiego dla Wielebnych w Chrystuśie Pánien Zakonnych Fránćißká S przed Máiestatem Boskiem przysługi / kiedy kochána Bábká twoiá wystáwiwßy nakłádem swoim strukturę Kośćiołá y Klaßtorá Corki swoie á Twoie Rodzone Ciotki zá fundáment osobliwego żyćia Zakonnego dáłá: káżdy mowił co niegdy Oblubieniec Páński mowił o swoiey Oblubie-
Cant: 5. nicy: Columnæ marmoreæ quæ fundatæ sunt super bases aureas. Stáneły záraz w oney strukturze filarámi mármurowemi żyćia Zakonnego / fundowáły go super bases aureas ná fundámentách złotych pobożnośći y obserwáncyey Zakonney. Zágeśćiłá wiecznemi czásy Jáśnie Wielmożna Jey Mość Páni Anná Leszczyńska á Twoiá Rodzona naprzod Podskárbina / á potym Podkánclerżyna Koronna knieie Dźiká twoiego rozlicznemi godnośći y sławy drzewámi. Wyćina Topor Jáśnie Oświeconego Domu Ossolinskiego wyrastáiace w knie-
iách Ji-

iách Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego leśne chrosty. Stawa zá Berło złote Máiestatom Krolewskim według stárożytnych Rzymian / ktorzy iáko pisze *Plutarchus lib.* 8. ascias bráli zá berłá złote. Niechże inśi krolowie miásto Berłá záżywáią śiekiery / ták iáko pisze Alexánder *lib.* 1. Lydiæ Reges loco Sceptri, vtebantur securi. Topor Jáśnie Oświeconego Domu Ossolinskiego był w rękách Krolewskich wielowładnym Berłem. Przypomnieymy sobie iáko niedawnemi czásy z Jáśnie Oświeconym Xiażećiem Jerzym Ossolinskim Kánclerzem Wielkim Koronnym záostrzony był. Przypátrzył sie y doznał ostrośći iego wszytek Rzym / z iáka madrośćia / wymowa y speża Legácyey swoiey funkcya od Naiáśnieyszego Monárchy Włádysławá do Naywyższego Pásterzá Kośćiołá Chrystusowego odpráwił. Wćiety dobrze poboznośćia w Obraz Cudowny Nász Mátki Naświetszey Jásnogorskiey żadne go śiły nie wytárgna: wyćiosał bogáta Strukture Ołtarzá wielkim sumptem od Srebrá y Hebánu ná cześć y ozdobe Mátki przeczystey. Ale nie przestáie z ostrośćia swoiey pobozności przećiwko tey Mátce Miłośierdźia; wcina podźiś dźień do tego Ołtarzá żárliwego nabożeństwá Insignia Jáśnie Wielmozna Jey Mość Páni Woiewodźina Krákowska vrodzona Ossolinska: widáć tu z szczodrobliwey ręki iey szczerozłote Osoby / błyszcżáiace sie dyámenty / iáśnieiace száfiry / szmárágdy / rubiny / goreia z fundácyey iey doroczney świece: vznawa szczegulne dobrodźieystwo / wszytká Jásnogorska Congregácya. Musze przyznáć co iednemu niegdy Toporowi Jeremiász ś. przyznał: Opus manus artificis in Ascia argento & auro decorauit illud, clauis & malleis compegit vt non dissoluatur.

Plutarch. lib. 18.

Hierem: 10.

Záśiada ná Wyspie Páthmos ná niebieskich kontemplácyách Sekretarz Káncelláryey Niebieskiey Jan ś. vważa sekretne táiemnice Boskie áż obaczy iedne rostropna Białagłowe / ná ktora Smok Piekielny śiły swoie obracał. Et vidit Draco quod proiectus esset in terra, persecutus

secutus est mulierem, quæ peperit masculum, & datæ sunt mulieri alæ duæ aquilæ magnæ vt auolaret in desertum, y práwi Pismo ś. iż owá rostropna Białogłowá vrodźiłá iedne dźiećine / á sámá przypráwiwszy sobie iednego Orłá skrzydłá / ná puste mieyscá zálećiáłá. Quo ad literam & sensum Mysticum według zdánia Doktorow śś. to widzenie Janá ś. rozumie się o Pánnie Nayświetszey / ná ktorą záwsze czárt przeklęty swoie wywierał furyie / ále peperit Masculum, iedną Dźiećiną Chrystus Pan nieskonczonemi swemi zasługámi iego przewrotne intencye / inkursye y napáśći pokonfundował / á oná iáko iáka Orlicá skrzydlásta do Pokoiow gratiæ Sanctificantis & visionis Beatificæ zálećiáłá. Zálećiał bystrolotny Orzeł Jáśnie Oświeconego Domu Radźiwiłowskiego ná pole Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego / buiá sobie po knieiách iego. Wytrębował y wytrębuie wdźięcznym Trąb swoich ogłosem Xiążęce Vrodzenie / gorne godnośći Domu Radźiwiłowskiego / ozdobił Xiążęcą Mitrą głowę Dźiká / iednák iedná Mulier rostropna Białagłowá Jáśnie Oświecona Jey Mść P. Anná Euphemia Xiężná ná Ołyce y Nieświeżu / Chrábina ná Szydłowcu y Mirze / Rádźiwiłowná Donhoffowa / Wieluńska y Radomska Stárośćina Orlemi skrzydłámi cnot / pobożnośći / mądrośći wysoko wzbiwszy się / głośny Trąbámi Rádźiwiłowskiemi vczyniłá po wszytkiey Koronie ogłos. Et erat

Iudith 8. hæc in omnibus famosissima, quoniam timebat Deum valde, nec erat qui loqueretur de illa verbum malum. Káżdy winszował Domowi Donhoffowskiemu iż táka Orlice przy vrodzeniu Xiążęcym z świętymi cnotámi / z rostropnośćią / rozsadkiem głębokim w knieiey Dźiká swoiego przywárł / vt auolaret in desertum: y ná tym tu mieyscu Jásnogorskim Pustelniczym pełna cnot świętych / dobrych vczynkow zá drogi skarb w grobie swoim kollokował / ále peperit Masculum, zostáwiłáć Jáśnie Oświecony Domie Donhoffowski Wielmożnego Jego Mośći Páná Zygmuntá Donhoffá Stárośćicá Wieluńskiego /

ktory

ktory dla swoich wrodzonych cnot Orlim trybem wzbiwszy sie wzgore Dźikowi swoiemu Trabámi Rádźiwiłowskiemi poskoczne wytrabi larmo. Bedźie záwsze nád głowa Dźiká twoiego odrysowáne symbolum ktore Scipio Burgalius wdźiecznie pachniacym Rozom odmálował/ ten odrysowawszy kwitniace Roze/ y przyiemne odory y zapáchy z śiebie wypuszczáiace/ przydał im tákie lemmá: Decerptæ dabunt odorem Lubo Roza nie bedźie ná swoiey gáłezi kwitnełá gwałtowna reke rzući ná nie Ogrodnik/ przećie decerptæ dabunt odorem: wdźiecznym zapáchem swoim wachaiacego rozwesela serce. Lubo Jáśnie Oświecony Domie Donhoffowski z kniey żywotá doczesnego Orlice Rádźiwiłowska śmierć wtrąćiłá do podźiemnego Grobowcá/ Exterminauit eam aper de sylua, ále y decerptæ dabunt odorem, cnotámi świetymi/ Xiazecym vrodzeniem y obyczáiámi páść sie bedźie w rozlicznym polu Dźiká twoiego. Słusznym teraz práwem Jeremiaszu ś. ogłośiłes z ordynánsu Boskiego polowánie: Venabuntur eos de omni monte, poniewaz w obszernego polá y gorzystych mieysc Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego Dźik západł knieie. Nie máia tu mieyscá płáczliwe treny twoie: Venatione ceperunt me quasi nauem inimici mei gratis. Buia tu sobie po rozlicznych polách/ słucha ślicznie przytrebuiacego Orłá: Quasi tuba exalta vocem tuam, roznemi głowe swoie Herbownych znákow zdobi laurámi/ sáme nierzucone drogie ná opás offiáruia sie mu perły. Tren: 3.

Pilne stáránie około ludu Jzráelskiego Moyzeszá nieiáko w osobie myśliwcá przez Jeremiaszá ś. opisánego Duch ś. oznáymuie: Venabuntur eos de omni monte: Z gory Synái od Bogá wźiete práwo ludowi Bozemu promulguie/ de cauernis petrarum, z nieuzytey skáły wyprowadza ná pośiłek wody. Qui percussit petram & fluxerunt aquæ: Na puszczy niebieskim prowiduie obłowem: Pluit illis manna ad manducandum, á náostátek Orlim trybem wyprowadza ná polá myśliwe: Sicut aquila pro-

D uocans

uocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans, expandit alas suas & sumpsit eum atque portauit in humeris suis, á ták skonczywszy owo swoiego stárániá mysślistwo słyszy głos od sámego Bogá: Locutusq; est Dominus ad Moysen dicens: Ascende in montem istum Abarim id est transituum, in montem Nabo, qui est in terra Moab contra Iericho, & vide terram Chanaan quam ego tradam filijs Israël obtinendam, & morere in monte. Miła owá konwersácya byłá Boska Moyzeszowi / niepocieszne iednák áwizy / bo roskázuie mu wniść ná iedne gore y tám smiertelne kollokowáć ćiáło. Dla czego Bog Wszechmogacy Moyzeszowi roskázuie ná gorze pogrzebowa odpráwić záłobe / y támże smiertelne złożyć ćiáło: Záras tego iest solucya sámego Bogá: Quia conscendens iungeris populis tuis, sicut mortuus est Aaron frater tuus in monte Hor & appositus est populis suis, Czynił to ta intencya Bog / áby Moyzesz zá zasługi swoie ná tákim mieyscu requiálny odpráwił ákt / ná iákim Naywyższy Kápłan Aáron Brát iego ná gorze Hor / dla czego przyłaczony iest do komputu wybránych Páńskich. Niemnieyszym stárániem iáko Moyzesz odpráwowáł połow swoy Jáśnie Przewielebny Jego Mość X. Alexánder Donhoff Opát Jedrzeiowski w polu Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego / stanem Kápłáńskim / życiem swiatobliwym y pobożnym. Sicut aquila prouocabat ad volandum pullos suos. Stawał sie iednym Orłem / był przykładem swiatobliwego życia / Niebieskiey Bogomyślności / státeczności / wysokiego rozsadku y wiecznemi nápisał to nád głowa Dzika swoiego chárákterámi / coż tedy w nagrode bierze: Słyszy od Bogá głos: Ascende in montem, in monte morere, roskázuie mu ná iedney skáliskey Gorze smiertelne złożyć ćiáło / quia ascendens iungeris populis, áby z tego mieyscá był przyłaczony do wybránych Páńskich iáko Naywyższy Kápłan w Kościele Chrystusowym Alexánder Wtory z Fámiliey Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego

złożył

złożył ciało swoie śmiertelne ná gorze / to iest ad Sanctam Mariam Maiorem w Rzymie / á lubo iákom czytał y słyszał iż Basilica S. Mariæ Maioris iest ná gorze wystáwiona / iednák gorá według Grzegorzá ś. *in lib. 1. Reg.* 1 figuruie Naświętszą Panney ex correlatione Mátká Nayświętszá przez Psalmiste ś zowie sie gora: Mons in quo beneplacitū est Deo habitare. Ten tám záś Obraz Sanctæ Mariæ Maioris iest málowány od Łukaszá ś. y do tych czas w Bazylice támeczney Sanctæ Mariæ Maioris iest Herbowna głowá Dźiká. Tymći to trybem ordynuie Bog Wszechmogący: Sicut Aaron frater tuus mortuus est in monte Hor & appositus est populis, z Jáśnie Przewielebnym Jego Mśćia X. Alexándrem Donhoffem Opátem Jedrzciowskim / áby sie w tym áccomodował naywyzszemu Kápłanowi y Namiestnikowi Chrystusowemu y na iedney gorze przy Cudownym Obráźie od Łukaszá ś. málowánym śmiertelne ćiáło swoie deponował y do Oyczyzny wieczney z tey tu gory prostym gośćincem záiechał. Sam sie do tego ozywa y o to vprasza z Izaákiem Pátryárchą: En morior in sepulchro meo quod fodi mihi: tu moie niech bedźie ostátnie reclinatorium, tu sobie wieczna zápisuie gospode / à Matre dilectionis & Sanctæ spei, coronam gloriæ, nie zwiedłey nigdy chwały wiekuisty wieniec spodziewam sie otrzymáć / quod fodi mihi. Dobres sobie obrał reclinatorium Jáśnie Przewielebny Mośći X. Opáćie / że muszę przywłaszczyć grobowi twoiemu Symbolum iednego Symbolisty / ktory odrysowawszy kasztel zátáráśowány żeláznemi wrotámi / impetem zawodnim y wybiiániem potężne zawiásy y okow wrot vsiluiacego zbroynego żołnierzá złamáć / illuduiac siłom iego przydał tákie lemma: Inuanum frangere tentas: dáremne twoie zamysłow imprezy / záwiedźiesz sie ná twoich siłách / zemdlony y zmocniony wprzod tu vpádniesz / ániżeli otwártemi wrotámi wnidźiesz. Niech czártowská potencya wywiera siły swoie / niech zárzuca obiekcye zdrádliwe przeszkádzáiace Gen: 50. Firmamentum Symbolicum.

 dzáiace

dząiące do zbáwienia duszego / ále inuanum frangere tentas, dáremnie to zamysły / dobra tu iest fortyfikácya grobu twoiego: Lepsza ániżeli Archeláusza Mitrydatá kro-
Aulus. lá Prefectá / ktory iedną wieżą ałunem w Pireum ták mocno oblepił / że Syllá żadnemi szturmámi / ogniámi y impetámi nie mogł fortyfikácyey wieże oney zruinowáć. Vfortyfikowáne iest twoie mausoleum Jáśnie Przewielebny Mośći x. Opáćie potężnemi reuelinámi / glebokiemi fossámi / dobrych vczynkow świątobliwey fundácyey: Záczym inuanum frangere tentat, żadne gwałtowne szturmy oppugnácye czártowskie nie mogą twey fortecy szkodźić.

Sćiśniony obleżeniem od woyská Filistyńskiego Dawid / záśmákowáła mu wodá w Cysternie Betleemskiey záppetitu wielkiego wody mowi przy odważnych káwále-
1. Reg. 32. rách: O si quis mihi daret potum aquæ de Cisterna quæ est in Bethleem, iuxta portam. gdyby to możną rzecz ábym mogł kosztowáć wody z Cysterny Betleemskiey. Słysza áffektácya Krolewska káwálerowie Izráelscy / obierą sie ich trzech wźiąwszy ná sie zbroie / przebiiáią sie przez zbroyne y ármátne woysko Filistyńskie / y náczerpawszy wody prezentuią kusz Dawidowi. Dwoiáka tu rzecz podźiwienia godna / Napzod iáko mogli mieć ták wiele śmiáłośći owi káwálerowie / że odważyli sie przebić przez woysko ták ármátne y w dobrey spráwie zostáiące: druga czemu ich nie poimáli Filistyńczykowie / álbo z ármáty
S. Methodius. ogniskey ich śmiáłośći y odwagi nie skonfundowáli? Mądrze comentuie ná to Metodyusz ś. bo owá Cysterná figurowáłá Naświetszą Pannę: Non mirum ergo, inquit, illos impauidos & hostibus fortiores extitisse, nam qui currit ad virginem Deiparam iam fortissimus & insuperabils efficitur; fortificat enim suos cultores Virgo Deipara. Mátká Nayświetsza przebiiáiącym się przez woyská czártowskie Clyentom swoim stáie się iedna Cysterna Betleemska / iedna forteca Przebiiał się zárliwym nábożeństwem do tey Cysterny / Nayświetszey Pánny Jáśnie

śnie Przewielebny Jego Mość X. Alexánder Donhoff Opát Jedrzeiowski / záwiera sie w iedney fortecy; vćiekł sie iáko ad promontorium spei, smáiac te vfność y nádźieie / iż żadne śił y potencyi inkur ye niedobeda go. Niech ogniste czártowskie impety zmierzáia y szturmuia ná zámknionego w tey fortecy in Cauerna petrarum. Odpowiáda z Bonáwentura Swietym: Impauidum est cor meum, quia sub vmbra delitesco arcæ animatæ. gromi / odpedza y ruinuie naiázdy czártowskie sámá protekcya Nayświetszey Pánny.

Zápuśćił sie iedzn Hetman woyská z myślistwem swoim podobno nád spodźiewánie západa ná iedne wysoka Gore tám chce rosporządzáć myślistwo ná rożnego źwierzá: Obaczy z dáleká Mácedoniuszá przezwiskiem Krytofágá ná oney gorze / zśiada z koniá / prágnie z nim mieć colloquium, y zbliżywszy sie ku niemu pyta sie go coby ná oney gorze robił Mácedoniusz / pyta go też záraz Mácedoniusz z iákaby intencya on sam zápuśćił sie ná one wysoka gore / Odpowieda: vt feras venarer, ábym práwi mogł mieć obłow dobry zwierzá: Mácedoniusz zás odpowieda. Et ego meum Deum hic venor, & capere eum gestio, & videre desidero. Ja zás tu iedno połowem sie báwie sámego Bogá. Lipomanus Tom: 2.

Niech mnie kto dniá dźiśieyszego pyta / czemu Jáśnie Przewielebny Jego Mość X. Opát stawa ná tym tu mieysću ná tey gorze? Odpowiádam w osobie iego: Deum meum hic venor & capere eum gestio & videre desidero. Rospuszcza tu myślistwo: venabor de omni monte, ále ná sámego obłow Bogá / zkad chce y prágnie obaczyć istność Boska facie ad faciem, czyni suspiria z Izáiaszem s. Anima mea desiderauit te in nocte, sed & spiritu meo in præcordijs meis de mane vigilabo ad te: z sámym iedno Stworca ćieszyć sie vśiluie / do niego wszystkie intencye obraca / á oraz was vprasza / pobożni Kápłáni o nabożne suffragia do Máiestatu Boskiego. Osobliwie Ciebie Przewielebny Mśći X. Suffráganie Gnieznienski /

źniczyński / ktoremu dźiekuie zá te ostátnią z pobożnego áffektu vsługe (vznawa ćie być zawártego w kniciách Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego) Ty ieżeliby iesżcze dla defektow swoich spráwiedliwośći Bożkiey podlegał karániu / weźmiey; z spráwiedliwym Symeonem ná rece przy Mszey Przenayświetszey Słowo Wćielone prezentuiąc ie Spráwiedliwemu Sedźiemu: Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace, przez nieskończone zasługi Chrystusá / niech przyidźie ad visionem & fruitionem Dei. A ták żeby káżdy Oblubienice Páńskiey przy tey ostátniey vsłudze z życzliwego y pobożnego affektu mowił słowá: Apprehendam
Cantic 8 te & ducam in domum Matris meæ, & dabo tibi poculum ex vino condito. Záprowádźiemy ćie do Domu Mátki moiey / y damyć kubek przyprawnego winá; prezentowáć bedźiemy zá duszę twoie Máiestatowi Bożkiemu modlitwy nászę / ex vino condito záprawione zasługami gorzkiey Meki Chrystusá. Tedy stawam ia tu w osobie pobożnie zmárłego Jáśnie Przewielebnego Jego Mośći X. Alexándrá Donhoffá Opátá Jedrzeiowskiego / wszytkich y káżdego z osobná tu do ostátniey vsługi zgromádzonych y gdźie indźiey zostaiących przepraszáiąc y ostátnie żegnánie czyniąc.

Żegna naprzod Naiáśnieyszy Máiestat Krolewski: Naiáśnieyszego Monárchę Michałá Pierwszego Korybutá ze wszytkim Prześwietnym Senatem iego / oddáie powinna submissyą Máiestatowi Krolewskiemu. Ogłasza iż z Jákobem Pátryárchą wystáwił ná iedney gorze
Genes. 31. tabernaculum: Iamq; Iacob in monte tabernaculum extenderat, ac in eodem monte fixit tentorium: tu rozbił tentoria namioty swoie ná vsługi Máiestatu Krolewskiego / dopamagáć bedźie záczetych szczęśliwych progressow / dá suppetias zasługámi swoiemi przed Máiestatem Bożkim. Zostáwuie przy tym życzliwego áffektu y submissyey Symbolum Edwárdá Krolá szostego Brytániey / ktorego ieden Symbolistá inauguruiąc wielu Mo-

lu Monárchyi y Prowincyi Monárcha/ odrysował spu- ſczona reke z nieba trzymáiąca in vna Sphæra wßytek świát/ przydał iey tákie lemmá: Nil ſine Deo. Da dextera Domini ktora fecit virtutem, ſczesliwe y fortunne ſuccesſy/ ſáme grube Narody w poddáńſtwo beda ſie gárnac/ Sceptrá do iednego beda ſie kupić Sceptrum/ kiedy Nil ſine Deo, wßytkich zamysłow dyrektorem y wodzem bedźie Práwicá Boſka/ á oraz Jáśnie Oświecony Dom Donhoffowſki ſczegulney protekcyey Páńſkiey záleca na vſługe ſámemu Máieſtatowi Krolewſkiemu y wßytkiey Rzeczypoſpolitey offiáruie/ ma dobra otuche/ iż Przodkow iego przysługi/ ktorzy Toga & Sago do tych czas słyna/ beda Máieſtatowi Krolewſkiemu do vsługi wizerunkiem. Petra Sancta.

Zegna y ćiebie Jáśnie Oświecone Xiaże/ Nayprzewielebnieyßy Prymáśie/ w częſtych konwerſácyey okázyách twoim ſczyćił ſie życzliwym przećiwko ſobie áffektem/ godnego ná ták wysoka godność approbował Prymáſá: vznawał iákoż káżdy to vznáie że przy godnośći Arcybiſkupiey iáko Aáron Naywyżßy Kápłan in rationali nośiß doctrinam & veritatem; Może ſie o tobie mowić y ſtoſowáć do preeminencyey Arcybiſkupiey ſentencya y decyzya Duchá ś. Et geſtabit iudicium filiorũ Israël in pectore ſuo in conſpectu Domini ſemper, glebokim rozſadkiem/ prudenti conſilio, facundo ore ſtawaß wßytkim pro Oraculo. Jednák áby mogł mieć pobożnie zmárły Jáśnie Przewielebny Jego Mść X. Opát odrysowány y po śmierći w pámieći Wáßey Xiażecey Mośći memoryał/ z połowu Jáſnogorſkiego Jeleniá iednego iádem wezowym záráżonego predkim krokiem pośpießáiacego do wody z ſkáliſtego y gorzyſtego mieyscá wynikáiacey offiáruie/ á to z inwencyey Wielkiego Swietego Károlá Boromeußá Arcybiſkupá Medyoláneńſkiego y Purpurata Kośćiołá Rzymſkiego zá symbolum iemu o drysowánego z tákim napiſem: Vna ſalus. Xon/ Jáśnie Oświecone Xiaże: Quemadmodum ceruus deſiderabat Exod. 28. Petra Sancta. Psal. 41.

ſiderabat ad fontem aquarum, do źrźodłá źywey wody wynikáiącego z ſkáliſtego mieyſcá Jáſnogorſkiego poſpieſzał. Jákoż Hauſit aquas de fontibus Saluatoris. zá Interceſſyą Nayświetſzey Pánny nádźieiá dobra curſum vitæ ſzcżeśliwie conſumauit. Oto tylko vpraſza / ábyś Jáśnie Oświecone Xiąże życżliwym áffektem / Páńſka protekcya do Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowſkiego / mieyſcá Jáſnogorſkiego podług zwycżáyney przychylności Páńſkiey chćiał accurrere.

Isaiæ 12.

Zegna y Ciebie Jáśnie Oświecone Xiąże Mośći X. Biſkupie Krákowſki / y iáko przed Naywyżſzym Páſterzem tuteczney Dyoecezyey Krákowſkiey / o błogoſłáwieńſtwo do Ojcżyzny wiecżney vpraſzáiąc głowę ſwoie ſkłánia. Wiedźiał o ſzcżerym życżliwośći y przyiáźni Wáſzey Xiążecey Mośći przećiwko ſobie y Jáśnie Oświeconemu Domowi Donhoffowſkiemu áffekćie / bo tego w rożnych okázyách ſáma experyencya doſzedł. Wyſławiał świątobliwe życie / pilne ſtáránie y cżuyność w powinności Páſterſkiey iákoż ſłuſznym práwem à vigilantia & cura Paſtorali Oblubienice Páńſkiey Wáſzey Xiążecey Mośći głośne o kázdego vſzy obiia ſię echo: Et cor meũ vigilat. Zácżęty vrząd Biſkupi iednoſtáynym / y ſtátecżnym ſtáránia y pilnośći tráktem Wáſzá Xiążąca Mość prowádźiſz W rekompenśie iednák życżliwego áffektu pobożnie zmárły Jáśnie Przewielebny Jego Mość X. Opát offiáruie Wáſzey Xiążecey Mośći Symbolum Aloizyuſzá Gonzági Purpuratá Rzymſkiego / ktoremu ieden dowćipny Symboliſtá odmálował pieknego koloru Łábećiá wdźiecżnego ſpiewánia wydawáiącego hármonie y o ziemie vderzáiące° przećiwne ptáſtwo przydáiąc mu tákie lemmá: Laceſſitus. Łábeć z nátury ſwoiey ieſt dobry / łáſkáwy / miłośierny / żadnemu ptakowi do bitwy / woyny / y álterkácyey nie dáie polá / vśiłuiące iednák ptáſtwá koloru białego piekność iego ſzpećić / ſkrzydłámi piekności ſwoiey broni / y śiłámi mocno vderzywſzy z kázdego ptáká cżyni ſobie ſubditam. Záleca on dobroći Łábećiá głowę Dźi-

Cant: 5.

Petra Sancta.

we Dźiká swoiego Wászey Xiążecey Mośći / á osobliwie pozostáłych kochánych Synowcow w promocya Pasterská oddáie / áby skrzydłámi Łábećiá łáskáwego pokryći / głośna vrodzeniu swoiemu od wdźięcznego śpiewánia Łábećiá poskoczna mogli vsłyszeć murete.

Zegna y ćiebie Jáśnie Wielmożny Mći P. Theodorze Donhoffie Podkomorzy Koronny. Smiełiby był mowił słowá Jákobá Pátryárchy. Sepelite me cum Patribus meis, in spelunca duplici quæ est in agro, gdyby do ostátni vsługi mogł był mieć ozdobę y podporę Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego / ále poniewaz dla wielkich trudnośći ináczey fata tulêre, nie ma tego zá nieżyczliwego affektu áuersya. Zostáwuiec przy tym Alfonsá Dźieśiatego Krolá Kásztelle Symbolum, ktory iednemu Symboliśćie kazał odmálowáć Pelikaná krwią swoią karmiacego dźieći y przydáć tákie lemmá: Pro grege & pro lege. Rodźicy táka powinni przećiwko Potomkom swoim / Monárchowie przećiwko poddánym życzliwość oświadczáć / y nietylko substáncya ále też krwią swoią dla wrodzonego áffektu ná konserwácya ich konkurowáć. Zostáiesz Ty Jáśnie Wielmożny Mći Pánie Podkomorzy Jáśnie Oświeconego Domu Donhoffowskiego iáko iáki Pelikan / záchowuiesz Przodkow twoich przy wysokiey godnośći y honorze reputácya / Do ćiebie iáko Pelikana pozostáli pulli kochâni Synowcowie pobożnie zmárłego Jáśnie Przewielebnego Jego Mśći X. Opátá gárną śię. Ty zwrodzonego áffektu przećiwko Jáśnie Oświeconemu Domowi twemu / Oycowskiego stáránia chćiey kontestowáć im protekcya.

Gen: 49.

Petra Sancta.

Doznáie dobrego áffektu twoiego Wielmożny Mśći Pánie Wezyku Stárosto Sieradzki / kiedyś wielkich trudnośći poniechawszy do ostátniey vsługi z mila prezencya twoią stáwił śię / dźiękuiec zá to y ostátnie czyniac vale przypomina Jowiuszá Symbolum ktory obaczywszy Jásona Máyná sławnego wcnoty obfituiącego / w wysokie honory / bogáte włośći y skárby / odmalował dwoch wężow stoią-

Andreas Alciatus Emb.119.

cych / obtoczonych w kolo iednym rogátem Drzewem pełnym rożnych owocow y pachniacego kwiećia / przydáiac táka inskrykcya. Virtuti fortuna comes. Ktoremu oraz ápplauduie Poetá.

Sustulit hoc Nimpho cinxitq; decentibus herbis
Et plenum pomis ad Iouis ora tulit.

Twoiemu Wielmozny Mśći P. Stárosto Wezowi Herbownemu dedykuie to lemmá: Virtuti fortuna Comes, żeś z wrodzoney cnoty trudu y fátygi nie żálował ná Pogrzebowy ákt przybydź á oraz ominuie iż pełne rożnych owocow drzewá y pachniace honorow y sławy kwiećia obtocza y wdzięcznym zapachem ćieszyć y rekreowáć beda twoiego Herbownego Wezá. A tobie Wielmozny Mośći Pánie Stárosto Poetycka inuencya intonuie Pieśń.

Rara quidem virtus est quam non fortuna gubernet,
Quæ maneat stabili, cum fugit illa gradu.

Żegna Ciebie Jáśnie Wielmozny Mośći Pánie Władysławie Donhoffie Podkomorzy Pomorski Stárosto Kościerzynski. Życzył tego sobie záwsze / áby był mogł ná twoie wrodzone cnoty / pobozne postepki pochodzace z fundámentu Wiáry s. Kátholickiey pátrzyć / często ná te intencya przesyłał przed Máiestat Boski pokorne vota, prágnał dáć błogosłáwinstwo Kápłanskie / ále poniewaz z dekretu Boskiego smiertelnego życia stan przeszkodził / z gornych niebieskich Páłacow dáieć swoie błogosłáwienstwo / successy scześliwe przy státeczności Wiáry s. Kátolickiey obiecuiac. A ná pámiatkę vprzeymości swoiey záleca Symbolum Filippá Wtorego Krolá Hiszpánskiego / ktory w Boskiey opátrzności swoie fortuny pokładáiac odmálował sobie dwie rozgi Laurowe przydáiac im tákie lemmá: Dominus mihi adiutor. Petra Sancta.

Żegna was Jáśnie Przewielebny Mośći X. Jerzy Donhoffie Kustoszu Poznánski. Wielmożni MM PP. Donhoffowie kochani Synowcowie. Vznawał przećiwko sobie Wásze submissya y obserwáncya / ále y do tych czas vznawa / dziekuie żeśćie w rodzoney miłości candor przećiwko

Kiwko vmárłemu pokazáli/ pilnym stárániem wáßym ostátnia oddaliście vsługe: Dáie wam błogosłáwieństwo Kápłáńskie/ á przytym Stryiowskie iedno monitorium zostáwuie Seweryußá Cesárzá/ ktory vmieráiąc Synom swoim za osobliwe Legatum Mádrycyußá Kárdynalá kazał prezentowáć Symbolum, w ktorym dobrze związány snop kopiy był odmálowány nád nimi nápisáne lemmá: Vnitas. Będzie błogosłáwieństwo Boskie ná was sie zlewáło/ będziecie ozdobą Jáśnie Oświeconego Domu Wáßego/ kiedy w káżdego pámięći y sercu to Symbolum odrysowáne będzie z napisem swoim: vnitas. Petra Sancta.

Zegna Was Przewielebni Oycowie Conuentu Jedrzeiowskiego y wßytkich was y káżdego z osobná przepraßa/ y lubo alienus habitu od wáßego świątobliwego Zakonnego institutum zostawał/ záchował iednák in affectu interiori obserwáncya Zakonna/ poczuwał sie w cnotách świętych. A teraz nie chce sie álienowáć od was/ ále zápisuie sobie w káżdego pámięći Kurcyußá Burgáliußá Symbolum, ktory námálowawßy ieden zápalony kámień/ o ktorym Plinius piße *lib. 32. Cap. 10.* że iedno co będzie zápalony/ nigdy nie vstáie gorzeć/ y przydał mu tákie epigráphen. Semper ardet. Zada on tego y o to vpraßa káżdego z was Przewielebni Oycowie/ áby w Wáßych áffektách pobożnych raz zápalony kámień miłośći przez nabożne modlitwy nie vstawał gorzeć. Dźiękuie zá obserwáncyą ktoraśćie mu oświadczáli przed Máiestatem Boskim wzáiemnym sposobem Wáßemu życzliwemu y pobożnemu áffektowi będzie chćiał correspondowáć. Plin: 32. Cap. 10. Petra Sancta.

Zegna Was wßytkich y káżdego z osobná ktorzykolwiek czynićie te ostátnia vsługe y Wáßemi nabożnemi modlitwámi pomagaćie mu do zbáwienia dußnego. Dźiękuie zá pokazány miłośći Chrześćiáńskiey candor: oddáie káżdemu w rekompensie życzliwego áffektu dowćipnego iednego Symbolis y vl pełny z pszczołámi miodu/ z tákim napisem: Si ve[illegible]es, inuenies. Jeżeli przystąpiß do tego vlu/ znaidźieß [illegible]kiego [illegible]astry miodu/ y Wy żeśćie Firmamentum Symbolum.

 sie do

ſię do tey oſtátniey ſtáwili vſługi modlitwámi wáſzemi nabożnemi dopomogli / inuenies tego ſámi potym od inſzych doznácie. Si venies, inuenies.

Żegna y Was wierni ſłudzy / dźiękuie zá wáſze wierne vſługi. Antonius Abundáncyuſz Sławny Poetá Włoſki / wypráwuiąc ſię do Dworu ná ſłużbę odryſowáł ſobie ieden Cyrkiel ryſuiący po ſtole / y dał mu tákie lemmá: Dirigor & dirigo. Cyrkiel reką dyryguie / y rekę Cyrkiel.

Petra Sancta.

Do tákiego Dworu prágnął ſię vdáć ná ſłużbę przy ktorym by miał od Páná w żyćiu dobrą dyrekcyą / á oraz przy owey dyrekcyey mogł ſam ſię dyrygowáć w cnotách świętych w obyczáiách przyſtoynych progres biorąc. Y on wam to Symbolum záleca y teſtámentem leguie: Dirigor & dirigo: życząc wam przy kondycyách wáſzych tákiey dyrekcyey.

Prezentował ſię czárt przeklęty w piekney poſtáći wężá pierwſzey Rodźićielce náſzey Ewie / pokazał wdźięczne ná poyrzenie Jábłko / ſmákowity guſt do ſmáku zálećił / obiecał honory y godnośći: Nequaquam moriemini, eritis ſicut Dij ſcientes bonum & malum; ále záwiodłá ſię ná iego perſwázyey zdrádliwey / bo iedno co przeſtáłá ná rádźie iego / záraz Rozboynicá żyćia ludzkiego náſtąpiłá / z niewinnośći Adámá y Ewę zdárſzy z roſkoſznego Ráiu wygnáłá: Vocem tuam audiui & timui, eo quod nudus eſſem abſcondi me: Prezentuie dniá dźiśieyſzego / ále oppoſito modo myſticum pomum, pieknego y czerwonego koloru: Dilectus meus candidus & rubicundus, z iednego buynego Drzewá zerwáne / Nayświetſza Pánná Chryſtuſá z zaſługámi iego nieſkończonemi ſpráwiedliwemu Sędźiemu Pierwſzey Oſobie Troyce Przenaświetſzey / á oraz nie zákrywa przed ſurowym Sądem iego Jáśnie Przewielebnego Jego M. X. Alexándrá Donhoffá Opátá Jędrzeiowſkiego ále iáko prawdźiwego ſwego Clyentá w Conſyſtoryum Sądu Chryſtuſowi w opiekę záleca / y y nas wſzytkich pobudzą ábyſmy z nabożnego ſercá vczynili należyte weſtchnienie:

Gen: 3.

Pie IESV Domine dona ei requiem, Amen.